

Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid

Mei - augustus 2023

A. Stand van zaken werkzaamheden

Actualiteit werkzaamheden

Het project is volop in uitvoering. De betonbouw van de verdiepte ligging is zo goed als gereed, de aanleg van de technische installaties is gestart. De vervanging van het brugdek van de Euvelgunnebrug is voorbereid en deze zomer in succesvolle uitvoering. Eind 2023 zal het meest oostelijke deel van het project grotendeels gereed zijn.

De focus van het project gaat meer en meer richting de eindfase van het project. De stappen die zullen leiden tot openstelling van de weg in september 2024 worden uitgewerkt. De leerervaringen van de 13-weekse stremming van het Julianaplein in voorjaar 2022 ('Operatie Julianaplein') worden door het project gebruikt bij de uitwerking van de verbinding van alle clusters, waarbij het nieuwe Julianaplein en de openstelling van de verdiepte ligging het meest cruciaal zijn. Omdat de ene verbinding niet gemaakt kan worden zonder de andere verbinding, moeten alle clusters in één keer aangesloten worden. Dit is de zogenaamde 4+4 openstelling en vergt een omvangrijke stremmingsperiode. Deze stremmingsperiode betekent een nieuwe aanpak onder de noemer 'Operatie Ring Zuid 2.0'. Een groot voordeel van openstelling 4+4 kan zijn dat het proces van installatie en testen van de technische installaties efficiënter verloopt. De fasering en maatregelen benodigd voor Operatie Ring Zuid worden verder uitgewerkt om in september 2023 de benodigde wijziging met Opdrachtnemer overeen te komen zodat ON de benodigde slotreservering definitief kan aanvragen.

Actueel is en blijft het borgen van veiligheid en de kwaliteit van de infrastructuur. De veiligheid op de bouwplaats heeft veel aandacht nodig. Naar aanleiding van het opleggen van tekortkomingen in april 2023 heeft de aannemer actie ondernomen en zijn verbeteringen ingezet. De analyse van onveilige situaties en ongevallen is verbeterd. Als opdrachtgever blijft ARZ monitoren en sturen op verbetering. De aannemer heeft de capaciteit uitgebreid van de afdeling die zich met veiligheidsmanagement bezig houdt. Ook de werkvoorbereiding en uitvoering van risicovolle activiteiten gaat vooruit. Risicovol werk wordt aandachtig voorbereid, waarbij voldoende aandacht is voor veiligheid en gezondheid. De bedachte maatregelen worden in de praktijk zorgvuldig nageleefd.

Alles overziend zien wij in deze Voortgangsrapportage twee belangrijke positieve ontwikkelingen:

- Budget: met het aanvullend budget waarover wij u eerder geïnformeerd hebben ontstaat er evenwicht tussen kosten en budget. Hiermee is de risicoreservering in het project overeenkomstig het risicoprofiel en –dossier. Op basis van huidige inzichten zijn budget en prognose van uitgaven in balans en is het niet nodig om extra risicoreserveringen te treffen.
- Planning: kritieke mijlpalen gaan gehaald worden gelet op de werkzaamheden die deze zomer zijn uitgevoerd. Daarmee vermindert sterk het risico dat een vertraging op een onderdeel direct tot een half jaar vertraging op de eindmijlpaal leidt. Er blijft wel druk op de aannemer om alle tussenliggende voorbereiding tijdig te doen.

Voortgang clusters

Over het hele traject van Ring Zuid worden volop werkzaamheden uitgevoerd. Tijdens de bouwvak is onverminderd doorgewerkt van Hoogkerk tot en met Euvelgunne.

Cluster Oost

Een van de grootste werkzaamheden deze zomer is het vervangen van de hoge Euvelgunnerbrug in de ringweg. Deze brug gaat over het (nieuwe) Winschoterdiep en ligt ten oosten van de Europaweg. De brug moet in zijn geheel worden vervangen. De oostzijde van de zuidelijke ringweg is hiervoor deze zomer langere tijd afgesloten.

In het meest oostelijke deel van het werk is dus in april een begin gemaakt met het uitbreiden, verbouwen en veilig maken van de grote Euvelgunnebrug op de N7. Daardoor is dat deel van de zuidelijke ring vanaf eind april gestremd voor scheepvaartverkeer. Het oude dek van de brug is uitgehesen en vervangen door een nieuw dek. Bij het Europaplein is de zeer gewenste nieuwe oprit vanaf de Bornholmstraat in gebruik genomen op 1 mei 2023. Daardoor kan het verkeer vanaf bedrijventerrein Oost ongehinderd richting de ringweg. Er wordt als opvolging hierop gewerkt aan de afrit vanaf de ringweg, komende vanaf het oosten, richting de Europaweg. Deze nieuwe afrit loopt over de nieuwe oprit. De verwachting is dat deze begin september open kan. Hiermee is tegelijkertijd een einde gekomen aan de mogelijkheid om vanaf de Sontweg naar links af te slaan richting de Europaweg. De 'to-go-to-route' is namelijk via de Bornholmstraat. De inrichting op het kruispunt Sontweg-Europaweg is in juni gerealiseerd. Ook het nieuwe fietspad langs de Europaweg is gereedgekomen.

Cluster Zuiderplantsoen

In juni zijn de tijdelijk geplaatste verkeerslichten op de Verlengde Lodewijkstraat weggehaald. Ter hoogte van de ringweg was de weg tijdelijk versmald om bouwwerkzaamheden uit te kunnen voeren. De smallere weg was ingericht met verkeerslichten zodat voetgangers, fietsers, automobilisten en bussen hier op een veilige manier langs konden. In de verdiepte ligging zelf wordt gewerkt aan de inrichting en het aanbrengen van asfalt. Zo worden geluidswerende platen aangebracht en worden de steenstrips geplaatst. De komende tijd wordt verder gewerkt aan het installeren van de techniek voor de verdiepte ligging. Daarna worden de installaties getest en wordt hiermee geoefend. Ook al lijken de tunnels bijna klaar, er is nog heel veel werk te doen voordat daar verkeer veilig kan rijden.

Cluster Julianaplein

Aan de Maaslaan werd gewerkt aan de herinrichting van de straat, de parkeerplaatsen en het bijbehorende groen. Dit sluit aan op de Papiermolentunnel die begin juni is geopend op feestelijke wijze, met een ontbijt met de buurt in de tunnel. De werkzaamheden aan de Maaslaan werden drie weken eerder dan verwacht afgerond. Na een lange afsluiting is de Muntingbrug –zeer belangrijk voor fietsers uit de wijken en jonge fietsers voor de scholen- eind mei weer opengegaan. De brug zal tijdelijk nog wel eens sluiten vanwege werkzaamheden aan de Julianabrug, maar dat zal altijd voor korte tijd en duur zijn. Vorige zomer is de westzijde van de A28 definitief ingericht. Deze zomer is de oostzijde van de weg aan de beurt. Dat is dus de rijbaan voor het verkeer richting de stad. Tijdelijk zijn er hierdoor minder rijstroken beschikbaar. In juli is gestart met het definitief inrichten van de Vondellaan in De Wijert-Noord. De Vondellaan krijgt een nieuwe inrichting omdat het autoverkeer op deze weg gaat toenemen. Ook werd nieuwe riolering aangelegd. De werkzaamheden worden uitgevoerd in drie fases.

Cluster West

Het verkeer in West heeft het deze maanden moeilijk en lastig gehad. Dat kwam omdat er in veel gevallen slechts één rijstrook beschikbaar was en omdat vele afritten gestremd waren. Dit heeft allemaal te maken met de aanleg van de twee verbindingen van de N7 met de westelijke ring. De eerste loopt vanaf het Julianaplein voor Mercure en MartinPlaza langs richting ring west. De andere komt van ring west en loopt richting de N7 richting Drachten. Omdat deze bogen op hoogte zijn, was de beschikbaarheid voor het overige verkeer verminderd. De beide bogen liggen op hoogte vanwege de aanleg van het nieuwe viaduct (dat eerder dus niet bestond) tussen MartiniPlaza en de Gasunie. Op 17 juli is de eerste boog vanaf het Julianaplein opengegaan. De tweede boog gaat begin september open.

Nieuwe Euvelgunnerbrug

Oprit en afrit Bauhaus

Vorderingen Julianaplein en Julianabrug

Vondellaan

B. Financiën

Met de brief van 18 april 2023 (kenmerknummer 141887-2023) is de raad geïnformeerd dat het rijk en de provincie afspraken hebben gemaakt over de financiële issues die nog speelden bij Aanpak Ring Zuid. Deze afspraken zijn verwerkt in onderstaande cijfers over de eerste maanden van 2023.

Stand van zaken financiën (bedragen * € miljoen)

		Prognose 2023 T2	Prognose 2023 T1	Mutatie t.o.v. 2023 T1
Actueel budget	1)	840,9	785,1	+55,8
Budgetclaim btw	2)	-	12,4	-/- 12,4
Budgetclaim exogene risico's	3)	-	Pm	
Prognose eindstand uitvoeringskosten		840,9	812,0	+28,9
Engineering- en bouwkosten ON	4)	716,3	659,6	+56,8
Engineering- en bouwkosten OG		3,8	4,7	-/- 0,9
Vastgoedkosten/ nadeelcompensatie		14,5	14,5	
Bijkomende kosten		43,0	43,0	
Mobiliteitskosten		12,5	12,6	-/- 0,1
Onvoorzien	5)	50,7	77,6	-/- 26,9

Tabel 1: Financiën 2023 T2

- 1) De budgettoename is met name het gevolg van de extra rijksbijdrage van € 40 miljoen. Daarnaast is de budgetindexering 2023 toegekend ter waarde van € 10,6 miljoen, evenals nagekomen indexering over eerdere jaren van € 3,9 miljoen. Het restant wordt verklaard door aanvullend budget van derden als gevolg van overeengekomen wijzigingsverzoeken
- 2) Er is met de overeengekomen afspraken niet langer sprake van een budgetclaim btw.
- 3) De budgetclaim voor exogene risico's is eveneens verwerkt in de aanvullende afspraken.
- 4) Voor de indirecte Covid-kosten is inmiddels een vaststellingsovereenkomst gesloten met CHP voor € 11,7 miljoen (€ 10 miljoen ex btw). De vaststellingsovereenkomst voor de exorbitante prijsstijgingen (maximaal € 42,3 miljoen inclusief btw) bevindt zich in het ondertekeningstraject. Het restant van de prognosetoename komt door diverse verzoeken tot wijziging (VTW's) en verzoeken tot kostenvergoeding (VTK's).
- 5) De forse afname van het onvoorzien is het gevolg van het feit dat de kosten voor exorbitante prijsstijgingen en indirecte Covid-kosten zijn onttrokken aan het onvoorzien en verwerkt onder het hoofdbouwcontract (zie ook de toelichting bij voorgaand punt). De verwachte kosten zijn zoals vermeld € 54,0 miljoen.

Vraag is dan waarom de afname van het onvoorzien veel lager is dan deze € 54,0 miljoen. Dit kan in hoofdlijnen worden verklaard doordat het extra projectbudget (€ 55,8 miljoen) is gebruikt voor het oplossen van de budgetspanning van € 26,9 miljoen in voorgaande rapportage. Het verschil van € 28,9 miljoen (€ 55,8 miljoen minus € 26,9 miljoen) is in lijn met het besluit van bestuurlijke partners over de financiële issues toegevoegd aan het onvoorzien.

Op basis van de huidige inzichten is sprake van een gezonde financiële situatie voor de uitvoeringskosten van Aanpak Ring Zuid.

C. Communicatie omgeving

Op zaterdag 17 juni 2023 hebben circa 3500 bezoekers vier verschillende bouwplaatsen binnen het project bezocht. Het enthousiasme bij publiek en medewerkers was bijzonder groot. De bezoekers waren erg positief over de vorderingen, de techniek, de informatie over de werkzaamheden en de informatie over de omleidingsroutes.

Daarnaast heeft het project de opening van de Papiermolentunnel goed gevierd met de bewoners van de Rivierenbuurt.

Onder het viaduct aan de Paterswoldseweg zijn aan beide kanten de in beton gegoten afbeeldingen onthuld. Dit is opnieuw in samenwerking met de buurt gedaan door het organiseren van een historische wandeling. Vanwege de afbeelding van de bevrijding aan de ene zijde van het viaduct, is was er voldoende aanleiding voor een terugblik in de tijd.

Voor de Wijert is er een expertavond georganiseerd vanwege de werkzaamheden aan de Vondellaan en omgeving. De werkzaamheden vanaf de Van Ketwich Verschuurlaan tot en met de Brailleweg hebben namelijk invloed op deze wijk en daarom konden mensen met hun vragen terecht bij de medewerkers van het project in het MFC.

Tot slot is er veel aandacht geweest voor het 'waarschuwen' voor de zomerstremming. Doordat veel essentiële wegen worden afgesloten, is het voor de willekeurige bezoeker lastig rijden in de stad. Daarom is het van het grootste belang dat mensen die op een andere manier kunnen reizen dat ook doen. Daar is een mini-campagne voor opgezet.

Nieuwe documenten op de website www.aanpakringzuid.nl

In de vergadering van uw raad van 1 juli 2020 hebben wij toegezegd in deze rapportage voortaan een lijst op te nemen met de documenten die sinds de vorige rapportage aan de website van het project zijn toegevoegd. Zie voor deze lijst de bijlage.

Bijlage bij A. Ontwikkeling werkzaamheden sinds gunning

Correspondentie met uw raad sinds gunning project:

31 mei 2023	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid januari – april 2023
18 april 2023	Aanpak Ring Zuid financiële afspraken
11 januari 2023	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid september – december 2022
29 november 2022	Bomen Effect Analyse Aanpak Ring Zuid
12 oktober 2022	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2022
18 mei 2022	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid januari – april 2022
13 april 2022	Aanpassing bebouwde komgrenzen Aanpak Ring Zuid (raadsvoorstel)
9 februari 2022	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid september – december 2022
22 december 2021	Actualisatie krediet Aanpak Ring Zuid en Groningen Spoorzone
8 december 2022	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO VVD, SP, CDA, Stadspartij, 100% Groningen en PvdD over afsluiting ring Zuid
27 oktober 2021	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2021
15 september 2021	Boom Effect Analyse Papiermolentunnel (ARZ)
7 juli 2021	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid januari – april 2021
28 april 2021	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD over het nachtelijk kappen door Aanpak Ring Zuid
21 april 2021	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over de sanering van verontreinigingen i.v.m. werkzaamheden Zuidelijke Ringweg
10 maart 2021	Voortgangsrapportage Aanpak Ring Zuid september – december 2020
19 januari 2021	Vaststellingsovereenkomst Aanpak Ring Zuid
4 november 2020	Krediet bushaltes ring zuid en indexering Papiermolentunnel (raadsvoorstel)
30 september 2020	Voortgang aanpak Ring Zuid mei- augustus 2020
26 augustus 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO SP contract CHP Zuidelijke ringweg
6 juli 2020	Hoofdlijnenakkoord Financiën Aanpak Ring Zuid
17 juni 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO betreffende de aanleg van de nieuwe ringweg en hieraan gekoppeld, de verontreiniging op het voormalige Aagrunolterrein
15 juni 2020	Voortgang aanpak Ring Zuid januari- april 2020
13 mei 2020	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over werkzaamheden zuidelijke ringweg
21 april 2020	Stil Asfalt A7 Hoogkerk (raadsvoorstel)
4 maart 2020	Toezegging Esperantokruising
12 februari 2020	Voortgang Aanpak Ring Zuid september- december 2019
14 november 2019	Voortgang moties geluidsoverlast A7
26 september 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid mei – augustus 2019
5 september 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD, SP en D66 over ombouw van de Zuidelijke Ringweg
22 mei 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid januari – april 2019
24 april 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PVV over overlast Van Eedenstraat
27 maart 2019	Plan van aanpak commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg
12 februari 2019	Voortgang Aanpak Ring Zuid september- december 2018
29 januari 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO SP over het rapport commissie Hertogh Zuidelijke ringweg en andere ARZ-kwestie
8 januari 2019	Beantwoording vragen ex art. 38 RvO PvdD en 100% Groningen over bomkap Noord-Willemskanaal.
20 december 2018	Advies Commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg
21 november 2018	Beantwoording vragen ex art. 41 RvO SP, Stad en Ommeland, 100% Groningen over stand van zaken Aanpak Ring Zuid
13 november 2018	Toelichting op voortgang Aanpak Ring Zuid
18 september 2018	Voortgang Aanpak Ring Zuid
5 september 2018	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 41 RvO Partij voor de Dieren over groenaantasting Ring Zuid
25 juli 2018	Rapport werkgelegenheidseffecten Ring Zuid
18 juli 2018	Stand van zaken zomerstremming
21 juni 2018	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
6 juni 2018	Beantwoording raadvragen 100% Groningen en PvdD over afblazen Helperzoomtunnel
3 april 2018	Stand van zaken aanpak zuidelijke ringweg
8 november 2017	Herijkingsmoment Aanpak Ring Zuid

19 september 2017	Beantwoording motie diffractiegoten of geluidsgoten
6 september 2017	Beantwoording raadsvragen over Rijkswaterstaatonderzoek tunnel zuidelijke ringweg
24 mei 2017	Beantwoording raadsvragen 100% Groningen over veiligheid
9 mei 2017	Kredietaanvraag Fietstunnel Papiermolen
29 maart 2017	Wijziging Ontwerp-Tracébesluit Zuidelijke Ringweg Groningen
7 februari 2017	Overzicht moties Aanpak Ring Zuid
18 januari 2017	Vaststelling Bomen Effect Analyse Aanpak Ring Zuid
21 december 2016	Beantwoording raadsvragen 100% Groningen over verkeersproblemen Helpman
2 november 2016	Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO PvdA over ontruiming noordzijde H. L. Wichersstraat
26 oktober 2016	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
29 juni 2016	Beantwoording raadsvragen SP en PvdA over aanbesteding zuidelijke ringweg en kansen voor de werkgelegenheid
22 juni 2016	Bespreekpunten fracties ChristenUnie, CDA, Stadspartij en SP inzake Aanpak Ring Zuid

Nb. zie ook de website van de projectorganisatie: <https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/brieven-bw-en-gs>.

Bijlage B. Communicatie januari - heden + vooruitblik

(Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven staan op de website van Aanpak Ring Zuid:

<https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/bewonersbrieven>

Lijst toegevoegde documenten op website www.aanpakringzuid.nl

Op de website van het project www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek zijn tal van documenten in te zien en te downloaden, ondergebracht in de rubrieken:

- Plandocumenten
- Uitvoeringsdocumenten
- Nieuwsbrieven, kranten en brochures
- Bewonersbrieven
- Overleggen en bijeenkomsten
- Brieven van B&W en GS
- Planhistorie (voor 2014)

Sinds de vorige voortgangsrapportage zijn de volgende documenten toegevoegd aan de website:

- (Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven/presentaties.
- Brieven van B&W en GS: diverse brieven van B&W en GS aan de raad van de gemeente Groningen dan wel uw Staten.
- Aangepaste impressies van de ovonde (Hoornsediep/Brailleweg), aangepast naar de nieuwe plannen.